

1980

DADZIS

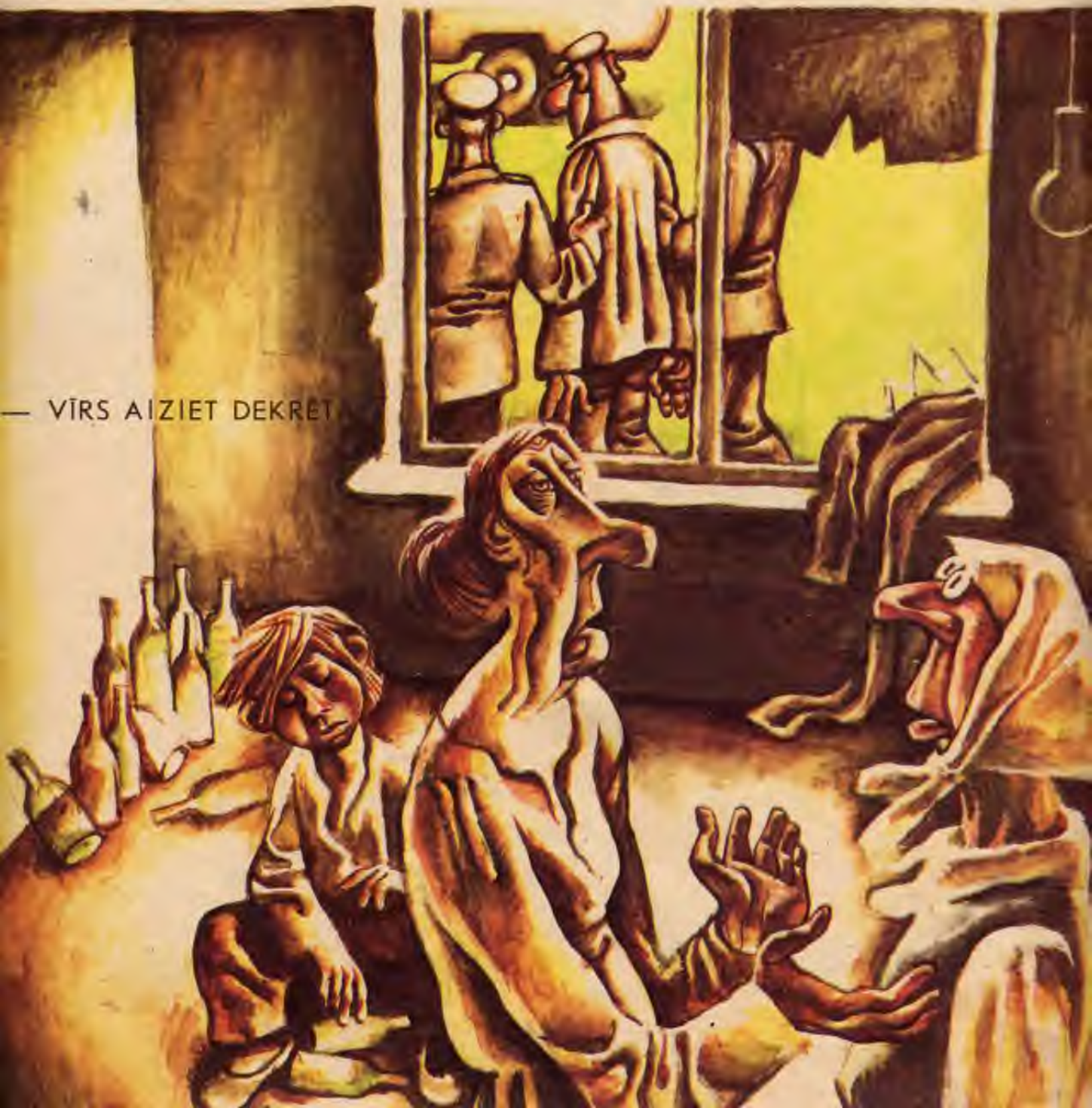
Noskanējis
imantslochmelis@inbox.lv

SATĪRAS
UN HUMORA
ŽURNĀLS.
IZNĀK
KOPŠ
1957. GADA
DIVAS REIZES
MĒNEŠT

Č LKP CK izdevniecība
«Dadzis», 1986.

Nr

— VĪRS AIZIET DEKRĒT

«DADŽĪT!»

LABDIEN, «DADŽĪT!»

1986. gada 22. aprīlī iegriezios 15. dārzu veikālā Ļeņina ielā 267. Nopirku salātus. Samaksāju. Tad pārdevējas Borisovas klātbūtnē (pie viņas arī salātus pirk) iztinu tos no papīra. Uzliku uz viņas svariem vēlreiz, un mēs abas pārliecinājāmies, ka svara starpība ir 40 grami man par sliktu. Pārdevēja man starpību atmaksāja. Par šo notikumu ierakstīju sūdzību un ierosinājumu grāmatā un uzdevu jautājumu: «Vai nav mazliet par daudz plēsts no viena pircēja?». Papīra atsvaram uz svariem arī nebija.

Bet tad, ak tu, brīnumi! Saņēmu veikala vadītājas atbildi.

«Cienījamais pircēj!

Jūsu sūdzība izskatīta kolektīva sanāksmē. Apsvēršanas fakti nevar konstatēt, jo jūs pārsvērāt pirkumu vienatnē. Ļoti žēl, ka pārbaudot jūs nepieaicinājāt veikala vadītāju vai vecāko pārdevēju. Pārdevēja V. Borisova brīdināta, lai turpmāk strādā uzmanīgāk.

Veikala kolektīvs lūdz piedošanu.

Veikala vadītāja
(Paraksts nesalasāms)

Atvainošanās jau ir laba lieta. Bet melnu taisīt par baltu vis nevarējādēti. Īpaši priekšniecei, tā teikt, kolektīva vadītājai.

A. JURČENKO,
Rīgā

MĪĻO «DADŽĪT!»

Mēs, ludzānieši, kas dzīvojam labiekārtotā namā Liepājas ielā 19 g, ar Tavu starpniecību gribam izkliegt baumas, it kā mums būtu iebildumi pret peldbaseiniem.

Tādas valodas ir līdākie mēli. Mēs jūtamies bezgala lepni, ka, pateicoties Dzīvokļu saimniecības ražošanas pārvaldes un rajona izpildkomitejas dzīvokļu un komunālās nodalnes darbinieku attieksmei, tieši mūsu dzīvojamā namā ir atklāts peldbaseins. Protams, ūdens varētu būt tīrāks un svaigāks. To nenoliedzam. Bet tik un tā — peldbaseins ir peldbaseins! Katrā namā tāda vis nav!

Vienīgais, kas mums nepatīk, ir tas, ka peldbaseins atrodas nama pagrabtelpās...

Labiekārtotā nama
iedzīvotāja
B. VINGRE,
Ludzā

Dzīvoju Ventspilī. Bet Uzvaras svētkus ar 12 gadus veco dēlu sagaidījam Maskavā. 1986. gada 11. maijā ar lidmašīnu, kura Rīgā ielido pēc pusnakts, atgriezāmies mājās. Līdz vilciena Rīga—Ventspils atiešanai atlika kādas 5 stundas. Droši sēdāmies mikroautobusā un braucām no lidostas uz Rīgas dzelzceļa pasažieru staciju, domās jau priecādamies, ka drīz būsīm Ventspilī. Bet... te nu mums priekšā nostājās stacijas dežurante Semjonova (tā viņa sevi nosauca). Viņa skaidri un gaiši pateica (pareizāk noskaidrīja): «Vagzāle slēgta!» Stacijā vēl bija diezgan daudz cilvēku, tie visi mierīgi gaidīja rītu. Abi ar dēlu, kurš no aukstuma tricēja, sēdējām piepilsētas vilcienā stacijā uz kaut kāda krāna malas un raudājām. Arī vilciens Rīga—Ventspils bija šausmīgi auksts.

Ventspilī dienu sākām ar aptiekas apmeklēšanu.

Neuztraucies, «Dadži», tagad esam veseli, mazliet klepojam, bet sirdi vēl nepamet rūgtums par tik nelāgu apiešanos.

L. KALNIŅA,
Ventspilī

GIMALAJIEŠU LĀČI VENTSPILĪ

Man patik nodoties filoloģiskām pārdomām. Un Ventspilī ir ko pārdomāt. Tā, piemēram, avīzē «Padomju Venta» 4. aprīļa numurā izlasīju sludinājumu:

«Rajona patērētāju biedrības sagādes kantoris K. Marksa ielā 12 no šā gada 10. aprīļa slēdz piegādes līgumus uz 1986. gadu ar Ventspils rajona ledzīvotājiem. Par nodoto krāsmetālu atpreco paaugstinātā pieprasījuma sarežģīta sortimenta preces — putekļu sūcējus, veļas mazgājamās mašīnas, centrifūgas un šujmašīnas. Par 140 kg nodotām sēnēm vai 150 kg nodotām dzērvenēm vai brūklenēm atpreco vienu vieglās automašīnas riepū. Pie līguma noslēgšanas uzrādīt pasi un automašīnas tehnisko pasi. Administrācija.»

Sāku domāt. Ko isti nozīmē jēdziens «krāsmetāls»? Tas laikam ir metāls, ko izmanto par krāsu. Bet kas tā tāda «atprecošana»? Un ko nozīmē «sarežģīts sortiments»? To visu rajona patērētāju biedrība droši vien zina, bet tuvāk nepaskaidro. Žēl!

Cilvēks, kura filoloģiskās zināšanas nav pietiekami dziļas, isti neizprot arī burtu kombinācijas autobusu sarakstos, kur, starp citu, minēts galapunkts «R/V Kurša». Lai arī kā pūlējos uzminēt, burtu «R/V» nozīme palika noslēpumā tita.

Ventspils dzelzceļa stacija uzdod vēl vairāk miklu. Tur var izlasīt uzrakstu «Ieeja zāle». Vilcienu sarakstos ir maršruti «Rīga — Odessa», «Rīga — Gomeļ», «Rīga — Klajpēda», «Rīga — Kaļiningrada», stacijas «Jeriķi», «Jdrisa» un «Jāroslavja».

Ko tas viss varētu nozīmēt? Domāju, domāju, un man iesāvēs prātā: vai tikai tie nav vecie, labie Gimalajiešu lāči...

Varbūt, ka Ventspils rajona patērētāju biedrības, autotransporta uzņēmuma un Baltijas dzelzceļa pārvaldes vadība to zina?

A. STRAUPENIEKS,
Ventspilī

PA «DADŽA» MATERIĀLU PĒDĀM

«MIRDZUMS UN IEDYESMA»

«Dadži» 4. numurā pamudināja publicēt fejetonu par dažām lustru ražošanas problēmām.

Rīgas apgaismes rūpnīcas direktors V. Kraizmans raksta, ka stikla gaismas kliedētāji, ko rūpnīca saņem no citiem uzņēmumiem, ir samērā vienveidīgi. Republikas Valsts plānam iesniegta kompleksa ražošanas programma 12. piecgadei. Tajā ietverts priekšlikums kooperēties ar rūpnīcām, kas lustru ražotājiem izgatavotu stikla gaismas kliedētājus, kā arī dekoratīvus elementus no porcelāna, koka un keramikas.

«BIJA, BET VAIRS NAV»

— šādi piedzīvojumi gadījās Dobeles rajona padomju saimniecības «Zebrene» strādniekiem, kas dzīvo «Berķos». Par to «Dadzis» rakstīja šā gada 5. numurā.

Dobeles rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja pirmais vietnieks V. Paškauskis redakcijai ziņo, ka minētais raksts apspriests saimniecības speciālistu, arrodkomitejas un administrācijas ražošanas apspriedē, piedaloties Dobeles rajona ARA galvenajam zootehnikim A. Kovaļevam. Turpmāk, lai nerastos pārpratumi, «Berķu» fermas lopkopēji garantēti tiks nodrošināti ar gaļu divas reizes mēnesī limita robežās. Tiklīdz rajona ikdienas pieprasījuma preču tirdzniecības apvienība būs sameklējusi

pārdevēju 108. veikalam, saimniecības vadītājs to nekavējoties nodrošinās ar dzīvokli. Saimniecības vadītājam I. Lingam-Bērziņam norādīts, ka jāievēro nomales iedzīvotāju vajadzības un jāsniedz maksimāla palīdzība, nodrošinot normālus sadzīves apstākļus. Rajona ARA visu šo jautājumu ir ņēmusi īpašā uzskaitē.

Savukārt Dobeles patērētāju biedrības valdes priekšsēdētāja vietnieks M. Kaukevičs redakcijai, starp citu, raksta, ka piedāvātais dzīvoklis atrodas 3 kilometru attālumā no veikala, vecā mājā un bez ērtībām. Pēc šā dzīvokļa apskates vairāki cilvēki ir atteikušies strādāt veikālā. Tomēr patērētāju biedrība turpinot meklēt pārdevēju.

Kā redzams, punkti pagaidām salikti ne gluži uz visiem «i».

«GULOŠIE KOMBAINI»

— par tādu stāvokli ziņoja lasītājiem mūsu žurnāla šā gada 6. numura materiāls. Tajā tika kritizētas vairākas Preiļu rajona saimniecības, kurās slikti izmanto tehniku.

Saņemta Preiļu rajona ARA priekšsēdētāja b. Vucēna atbilde. Tajā teikts, ka rakstā minētie fakti atbilst patiesībai. Rajons nav specializējies cukurbietes audzēšanā un kombainus iegādājās tikai 1985. gadā — ārpus fondiem. To lietošanā radās tehnoloģiskas

grūtības. Toties 1986. gadā lopbarības biešu platības tiek plānots iesēt un apstrādāt tā, lai varētu novākt ar kombainiem.

Cerēsim, ka dārgās mašīnas šogad vairs negarlaikosies sētmalā.

«VAI JOS JAU ZINĀJĀT, KA...»

gumijas zābaki galvenokārt domāti prāta asināšanai? Un to, ka krējumu rīdnieks dažkārt ēd ar lielāku apetīti un dažkārt ar mazāku? Šos divus būtiskus svarīgos jautājumus «Dadzis» uzdeva 6. numurā.

Uz pirmo jautājumu atbild ražošanas apvienības «Sarkanais kvadrāts» galvenais inženieris V. Koroļišins. Viņš norāda, ka apvienībā pastiprināta kontrole, lai turpmāk novērstu iespēju gumijas zābakos ielikt neatbilstoša izmēra filca zoles. Savukārt Rīgas piena kombināta ģenerāldirektora vietnieks ražošanas jautājumos E. Zuitiņš savā atbildē pievērsās krējuma fasēšanas problēmām. Tā kā iepildīšanas līniju jauda nav pietiekama, 0,2 kg krējuma burciņu izlaidi vajadzīgajā daudzumā nodrošināt nav iespējams.

Cerēsim, ka republikas Valsts agrorūpniecības komitejas vadība šo jautājumu atrisinās pēc iespējas drīzāk, jo ir ļoti nesaimnieciski, ja mazai ģimenei jāpērķ krējums lielākā daudzumā tikai tāpēc, ka vajadzīgā fasējuma to iegādāties nevar.

— UZŅĒMĒJA VIENU MĀJU, OTRU UN TĀ TĀLĀK. TAD VIENA ĢIMENE PASKATĪJĀS UN SĀKA DOMĀT, OTRA UN TĀ TĀLĀK...

E. RUSMANIS

DOMU GRAUDI

Ne visur, kur durvis vaļā, var tikt iekšā.

Vienam otram visbrīvākais ir darba laiks.

Noticēt var visam — jāprot tikai pašam sev iestāstīt.

Ja nav kur nodot, arī tukšā tara var kļūt par paliekošu vērtību.

Jo vēsākas savstarpējās attiecības, jo nokaitētāka atmosfēra kolektīvā.

Mašīna allaž palīdz cilvēkam. Ja ne citādi, tad vismaz izpildīt lūgņu sagādes plānu.

Kad plāns deg, tas nav saglābjams, kaisot sev pelnus uz galvas.

ARMĪNS LEJIŅŠ

NO AUGŠAS UN NO LEJAS AR PĒCVĀRDU

SKATS NO AUGŠAS

Rīgā jaunajos dzīvojamajos rajonos ir skaisti daudzstāvu nami.

Izej tu, cilvēks, lodžijā, ievēl krūtīs svaigu gaisu. Skatiens aizmaldās tālumā, kļūst pa labi, pa kreisi, paceļas augšup, nolaižas lejup. Kāpēc cilvēku tā pievelk zeme! Pat tad, kad viņš sēž devītā stāva lodžijā, no tetrapakas dzer pienu un ēd konfektes. Bet konfekšu papīri...

Ai, cik skaisti tie lido, gluži kā tauriņi! Un visi nolaižas uz zemes. Lai arī tie, tur lejā, redz, ka tu šodien ēd konfektes. Bet vakar! Vakars tu ēdi mencas tomātu mērcē. Un cik skaisti nošķindēja tukšā konservu kārbā, kad tā lejā atslēdās pret ietvi!

Kaimiņi no augšējā stāva gribēja parādīt tiem, tur lejā, ka pārdevēja šodien sviestu ietinusi istā pergamenta papīrā. Lai skatās, lai apskauz! Un pergamenta papīrs lidoja lejup gluži kā balts balodis — lēnām un cēli.

Un tā tu, cilvēks, sēdi savā lodžijā un domā: kā gan tas nākas, ka tavas skaistās daudzstāvu mājas ieejas durvīm stikls izsists, rokturis norauts,

kāpņu telpas piegružotas un sienas aprakstītas, bet tur lejā ir skaisti sakopta personīgā māja ar gaumīgi iekārtotu dārziņu. Un nekādi nesa-proti, kur meklējama atbilde.

SKATS NO LEJAS

Ei, jūs tur tajās lielajās dzelzsbetona kastēs! Varat mūs apskaut! Mums ir paši sava māja! Mūsu nams, mūsu pils! Mums ir dārzs un sēta tam apkārī. Un mēs šajā dārzā varam darīt, ko sirds vēlas! Jums nav kur likt vecus matračus, salauztus krēslus! Jums nav kur grūst cauras vannas, sarūsējušus gultas rāmjus, izjodzītus grāmatplauktus, nekam nederīgus mašīnu sēdekļus, dēļu galus, kastes, finierus un lupatas. Jūs esat apzinīgi un neko pa logiem ārā nemetat! Jūs rūpējaties, lai ap jūsu dzelzsbetona kastēm būtu tīrība un kārtība. Tēlojat estētus... Bet mums toties ir dārzs. Tur varam samest visu, ko jūs nezināt, kur grūst.

Ja gribat pasauļoties, jums jābrauc uz Jūrmalu. Un arī tad pa pludmali nevarat staigāt kā leva un Ādams Paradīzē. Mēs varam! Mums ir dārzs!

Jūs varat sūdzēties, kur patīk un cik patīk. Varat smalki attēlot, kas jums katru dienu jāredz. Neko jūs nepānāksiet. It neko!

PĒCVĀRDS

Ir ļoti īss. Tajā atliek vienīgi piebilst, ka «Skats no augšas» tverts Dzelzavas ielā 1, bet «Skats no lejas» — Ļeņina ielā 408.

Un lai man piedod to namu, ielu un rajonu iedzīvotāji, kuri lasot bija iedomājušies, ka rakstījis par viņiem.

A. NITA

I. MELGAILIS

I. MELGAILIS

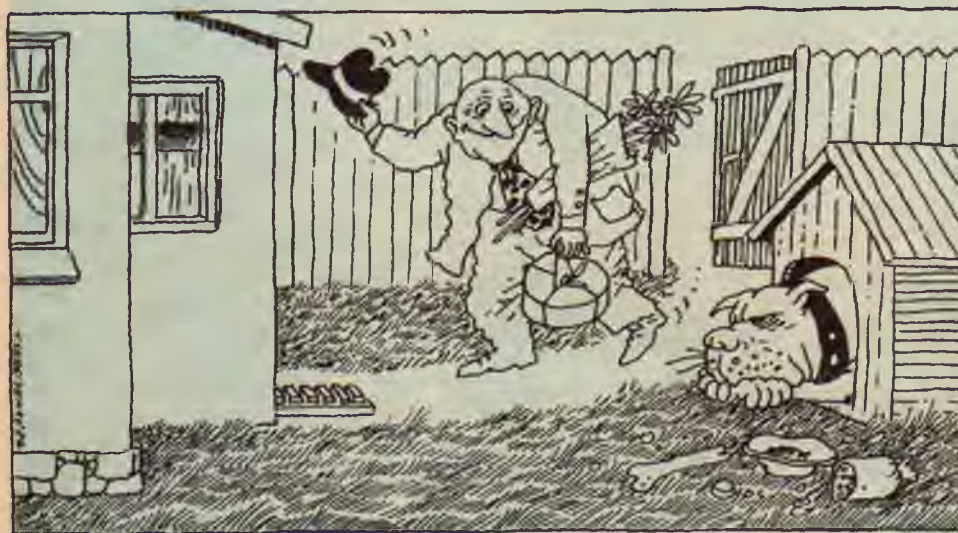

— LAI IZTIKTU BEZ ALKOHOLA, VAJADZĒTU DZIEDĀT UN DANCOT. BET KĀ TAD SKAIDRĀ PRĀTĀ!...

E. OŠS

J. BRINKIS

T. SERGIJENKO

A. MUKĀNS

VAKARI PIE EZERA

Kad Latvijas PSR Ministru Padome sešdesmito gadu beigās nolēma pacelt ūdens līmeni Kaņiera ezerā un nodot to LPSR Mežsaimniecības un mežrūpniecības ministrijas pārziņā, kā šādos gadījumos parasti mēdz būt, atradās arī pesimisti.

— Varbūt tomēr nevajadzētu! — viņi šaubījās. — Ej nu sažini, kas no tā visa var vēl iznākt... Galu galā ezera tuvumā atrodas Lapmežciema un Ragacielema, kā arī zvejnieku kolhoza «Selga» teritorija...

— Nieki! — optimisti apgalvoja. — Kas slikts var notikt, ja atdod dzīvību ūdenskrātuvei, kurai draud pārpurvošanās. Toties kas par līdzakām un pilēm mitināsies turpmāk Kaņieri! Un kādi burvīgi vakari pie ezera būs makšķerniekiem un medniekiem!

Acīmredzot pēdējais arguments izšķīra visu. Ezera jaunie saimnieki — Latvijas PSR Mežsaimniecības un mežrūpniecības ministrija,

jāteic atklāti, ezeru apsaimniekoja gods godam. Ūdens līmeņa regulācijai ezerā Lapmežciema upītē tika izbūvētas trejas slūžas, izveidots apvadkanāls liekā ūdens novadīšanai. Pamazām ezers sāka izveidoties par īstu mednieku un makšķernieku paradīzi, kā to bija paredzējuši optimisti. Diemžēl pagaidām gan tikai par mednieku un makšķernieku paradīzi. Jo nedz lapmežciemnieki, nedz ragacielema, nedz zvejnieku kolhoza «Selga» ļaudis nebūt nav rožaini noskaņoti.

— Reizē ar ūdens līmeņa celšanos ezerā ir cēlies arī apkārtējais gruntsūdens, — sūdzas abu ciemu iedzīvotāji. — Mūsu pagrabi, katlu mājas un siltumnīcas pārplūst, pamati tiek izskaloti, piemājas dārzi pārvēršas par purviem...

— Zem ūdens atrodas kolhoza komunikācijas: ūdensvads, gāze, kanalizācija... Zeme draud pārpurvoties! — savukārt protestē kolhoza vadība.

Neapšaubāmi, daļa vainas jāuzņemas pašiem «Selgas» vīriem — novadgrāvji kolhoza teritorijā nebūt nav ideālā stāvoklī. Tomēr par galveno nestrīdas ne kolhoza, ne ciema padomes, ne arī Mežrūpniecības un mežsaimniecības ministrijas pārstāvji — proti, cēlonis grēka plūdiem apkaimē tiešām ir ūdens līmeņa pacelšana ezerā, un tas jau šodien nodara ievērojamus zaudējumus apkārtējiem iedzīvotājiem. Stāvokli nevar vairs glābt arī ar parastu meliorāciju — neapšaubāmi ir vajadzīga iepriekšēja zinātniska izpēte, kurai līdzekļu nav nedz kolhozam, nedz ministrijai.

Tā nu taisnība ir bijusi pesimistiem. Un proti — jaukie mednieku un makšķernieku vakari pie Kaņiera ezera draud izvērsties par īstu vakaru vietējiem iedzīvotājiem.

A. ROĶĪTIS

VĒLREIZ PAR DEVIŅĀM KAPEIKĀM

Man ļoti patiek gaišās perspektīvas, ko atbildes vēstulēs redakcijai uzbūvē dažs atbildīgs darbinieks. Lasi un priecājies — to, kā nav šodien, tev apsola ja ne gluži rīt vai parīt, tad aizparīt noteikti!

1984. gada 9. numurā «Dadzis» ievietoja feļetonu «Par deviņām kapeikām». Tajā bija pastāstīts par Sadzīves pakalpojumu ministrijas skaņu ierakstu studijās šur tur sastopamiem atsevišķajiem trūkumiem.

Sadzīves pakalpojumu ministrija izstudēja kritisko materiālu un atsūtīja atbildi, ko bija parakstījis ministrs b. J. Tumovs-Bekis:

«Sadzīves pakalpojumu sistēmas uzņēmumiem ir tiesības pavairot tikai Vissavienības firmas «Melodija» tiražētos ierakstus, taču līdz šim laikam nav atrisināts jautājums ne par studiju apgādāšanu ar ierakstu oriģināliem tieši no firmas «Melodija», ne par tiražēto skaņu plašu iegādes priekšrocībām skaņu ierakstu studiju vajadzībām. Tuvākajā laikā jautājums tiks izskatīts augstākstāvošās instances. Žurnālā skartās problēmas atrodas pastāvīgā ministrijas kontrolē.»

Vienlaikus ministrs parakstīja arī pavēli ar numuru 188:

«Sadzīves pakalpojumu iestādēm skaņu ierakstu studijās ierakstāmo mūzikas darbu saraksti jāaskaņo ar attiecīgo izpildu komiteju kultūras nodaļām. Visus muzikālos sacerējumus, kas nav iekļauti firmas «Melodija» katalogos, izslēgt no skaņu ierakstu studiju fonotēkām. Kontroli par pavēles izpildi uzdevu ministrijas ražošanas pārvaldei (b. G. Ulmanis).»

Radās cerība, ka par skaņu ierakstu studijām atbildīgi ministrijas darbinieki ražošanas pārvaldes priekšnieka b. G. Ulmaņa vadībā enerģiski sasplaus saujās, lai pastāvīgi kontrolētu un, bez šaubām, tikpat enerģiski uzlabotu skaņu ierakstu studiju darbu. Varēja domāt, ka turpmāk ministrijas pārstāvji regulāri brauks komandējumos uz Balviem, Saldu un citām republikas pilsētām, kur darbojas studijas.

Taču darbinieki komandējumos nebrauc. Vēl vairāk, ministrijā dzirdams spārnots teiciens:

— Ja kāds grib sabojāt man garastāvokli, lai sāk runāt par skaņu ierakstu studijām...

Šādu nostāju var saprast. Jo mazāk cilvēks jūt stresu, jo mazāk nervu šūniņu iet bojā. Aizbrauktu, teiksim, ministrijas pārstāvis uz Balvu SPK skaņu ierakstu studiju. Iepazīstoties ar šīs studijas darbu, pāris tūkstoti nervu šūniņu garantēti būtu pagalam!

Jo Balvos pat nenojauš, ka eksistē attiecīgi ministrijas norādījumi un pavēles. To nezina ne skaņu ierakstu studijas operators J. Melioranskis, ne kombināta direktors L. Zaborovskis. Pavisam nesen kombināts «Reklāmas pielikumā» ievietoja šādu Vissavienības mēroga paziņojumu:

«Piedāvājam jaunu pakalpojumu veidu — mūzika pa pastu! Pēc pasūtītāju lūguma izsūtām ierakstāmo mūzikas skaņdarbu katalogus.»

Nevīzīgi pavairots uz rotaprinta, šis katalogs izraisa skumjas pārdomas par apkalpošanas kultūru. Un ne mazāk skumjas — par valodas kultūru. Pasūtītājam tiek piedāvāti «Latv. estrādes» ieraksti — dziesmas ansambļu «Varavīksne», «Zvaigznīte», «Līvi», solistu «Vonzoviča», «E. Liepiņš», «Zivere» izpildījumā. No ārzemju estrādes — garš jo garš ansambļu saraksts, ko firma «Melodija» nekad neiekļautu savos diskos.

Ja ministrijas pārstāvis ieraudzītu šādu katalogu, viņš nosarktu, nobālētu un vaicātu: — Vai šis klientiem piedāvājamais repertuārs kultūras nodaļā ir apstiprināts?

— Vai tad vajadzēja? ... — operators J. Melioranskis brīnītos.

— Honorārus ierakstāmo dziesmu autoriem jūs pārskaitāt?

— Vai tad vajag? — operators brīnītos vēl vairāk.

Taču Balvi ir tālu, Sadzīves pakalpojumu ministrija augstu. Un, lai gan ministra atbildē nepārprotami teikts, ka «žurnālā skartās problēmas atrodas pastāvīgā ministrijas kontrolē», divu gadu laikā nav mainījies it nekas.

Operatori ik vakaru pēc studiju slēgšanas krīt ceļos pie saviem magnetofoniem, vērš skatienu Rīgas virzienā un skaļā balsī lūdz:

— Mīļā ministrija! Uzklauši mūsu vārgās balstiņas, pagādā mums modernus, idejiski un mākslinieciski augstvērtīgus skaņu ierakstus! Palidzi mums ar reklāmu prospektiem! ...

Atbildei kaut kur no tālienes atskan tāds kā čuksts:

— Strādā-jiet... Meklēj-jiet...

Ja kādam modes ateljē piegriežējam liktu skraidīt apkārt pa pasauli, meklējot pogas un oderi, viņš ietu pie priekšniecības, sistu dūri galdā un teiktu:

— Nodrošiniet man normālus darba apstākļus vai es pacelšu cepuri!

Skaņu ierakstu studiju operatori cepures nepaceļ. Viņi skraida, meklē... Un, jo vairāk meklē, jo vairāk pārliecinās, ka ministrijas

pavēle un jo vairāk Nolikums par Sadzīves pakalpojumu ministrijas skaņu ierakstu studijām vairs neatbilst mūsdienu prasībām. Šodien Latvijas radio regulāri iepazīstina klausītājus ar mūsu pašu, brālīgo republiku un ārzemju estrādes novitātēm, kas skaņuplatēs parādīsies varbūt pēc gada vai diviem.

Bet Nolikumā tai pašā laikā sacīts:

«Skaņu ierakstu studijas pasūtītāja izpildījumā var ierakstīt skaņu vēstules, dziesmas solo vai grupā, spēli uz mūzikas instrumentiem, daiļlasījumu, kā arī pēc pasūtītāja lūguma atsevišķu fonotēkā esošu mūzikas darbu ierakstus.»

Ikviena studijas apmeklētājs, ja operators piedāvās viņam ierakstīt dziesmu solo vai grupā paša izpildījumā, teiks:

— Piedodiet! Šo dziedāšanu es varu ierakstīt arī pats! Man gribētos iepazīties tuvāk ar mūsu un aizrobežu labāko ansambļu jaunākajiem darbiem... Man gribētos noklausīties folkloras kopu ierakstus — Suitu sievas, «Ilģus», «Skandiniekus»...

— Nav gan... — atbild operators.

Tā nu iznāk, ka skaņu ierakstu studijas, iecerētas kā pasūtītāja muzikālās gaumes audzinātājas, kā pretspārs veikliem skaņu viriņiem un melnā tirgus mūzikas haizivīm, šobrīd nav konkurences spējīgas. Ne ideoloģijas, ne novitātes, ne muzikālās un estētiskās audzināšanas jomā.

Un, lai gan ir laba pieredze, ko pirms kāda laika apguva kombināta «Rīgas foto» pārstāvji Saratovā, Latvijā šī pieredze nav izplatījusies. Bet pieredze ir ieviešanas vērtā. Šodien uz Saratovu brauc ar vieskoncertiem kāds ansamblis — rit šī ansambļa ierakstus jau var pasūtīt visās studijās, izmantojot centralizētās fonotēkas pakalpojumus.

— Nē, nē, mums nav telpu... Mums nav iespēju... — atbild Latvijas Sadzīves pakalpojumu ministrijas pārstāvji. — Mēs to nevaram...

Vai gan brīnums, ka skaņu ierakstu studijas atgādina visu ko, tikai ne vietu, kur varētu runāt par muzikālās gaumes audzināšanu.

— Deviņas kapeikas par minūti! — operators teica pirms diviem gadiem un ierakstīja lentē to, ko diktēja pasūtītājs.

— Deviņas kapeikas par minūti! — operators saka šodien un ieraksta lentē nebūt ne labākos skaņdarbus.

Kas mainījies? Gandrīz nekas. Izņemot dažus operatorus.

A. BRĀLĪTIS

REDZAT NU!

— Tfu! Tiešām tā esi tu! — krusttēvs iesaucās. — Kāpēc tu tik briesmīgi izskaties?

— Kā tad es izskatos? — Nopētīju sevi. Viss rādās kārtībā: Redpoint žakete tīra, Lee arī priekšā turas cieši.

— Nobīties no tevis var. Pateikt, kam tu līdzinies? Tevi tik uzsēdināt uz slotas un attaisīt logu.

Tad viņš aizdomīgi noprasīja:

— Vai tik tu pēc mēness diētas negavē? Mana kaimiņiene, lai viņai vieglas smiltis, arī gavēja. Trīs dienas tukšā mēnesī ar tukšu vēderu dzīvoja.

Man atlika pasmieties. Es gavēju visu mēnesi. Visu bez atlikuma, nevis nieka trīs dienas! Krusttēvs teica, ar mani esot cauri. Jā, bijuši vīramāte man arī reiz nolasīja veselu lekciju par neēšanu. Vispirms iekrītot vaigi, tad piemēto ties kuņģa katars un čūla, tad iestājosies apziņas krēsla. Vaigus patiešām grūti sataustīt...

Un kas tad mani novedis līdz tādām izskatam? Pa blatu vien es tik tālu nonācu. Mūsu kantorī vienmēr var kaut ko dabūt. Kaut ko īpašu, nu to, kas nemētājas veikalos, deficītu. Tāpēc mēs visas gērbjamies koši, prieks vienai uz otru paskatīties. Un tā naidiņa aiziet.

Deficītu mums piegādā no kāda dāvanu veikala vai no kādas bāzes, tas nav svarīgi. Piegādātāji ir solīdi, naudu pagaida. Vienīgā nelaime, blāts tagad daudziem. Ziemā, par piemēru, šāpīnkāmiem kokvilnas kreklīnus, nu tos zilos un sarkanos ar puķīti, bet vasarā, izrādās, visa pilsēta tādos staigā! Pirmajā siltajā dienā ieraudzījusi, pārbiļos. Par laimi, paguvu aizandelēt tālāk. Bāze pārrēķinājusies, pieņēmusi preces par daudz, nekāds deficīts neiznāca. Un tomēr, uz letes tādus kreklīnus neredzēt! Prasi, kurai gribi, vai veikalā pirkt, pasmesies. Tādi pušieri gadās reti.

Ko es šonedēļ esmu iegādājusies? Somu virsjaku — trīsdesmit pa virsu, austriešu tīrvilnas kleitu — tur pa virsu vēl vairāk! Savu mūžu veikalos tādu apģērba gabalu neredzēt, ar tādu kaut vai uz diplomātisko pieņemšanu staigāt! Jā, tad franču zābakus nopirku, labi, ka man nevienam nav jāatskaitās!... Ak tā, vēl franču pūderi lielā skaistā kārbā ar milzīgu pūderslotu.

Lūdzu — trīs algas uz priekšu izpirktas, tāpēc man miesas mazāk nekā pēc mēness diētas!

Dienu pirms algas, kad bijām galīgi saguruši, atskrēja vīramāte.

— Par kuņģa slimnieku un plānprātīgu tu manu dēlu esi pataisījis! — viņa kļiedza. — No darba viņu atlaist taisās, tur viņš gulot vien!

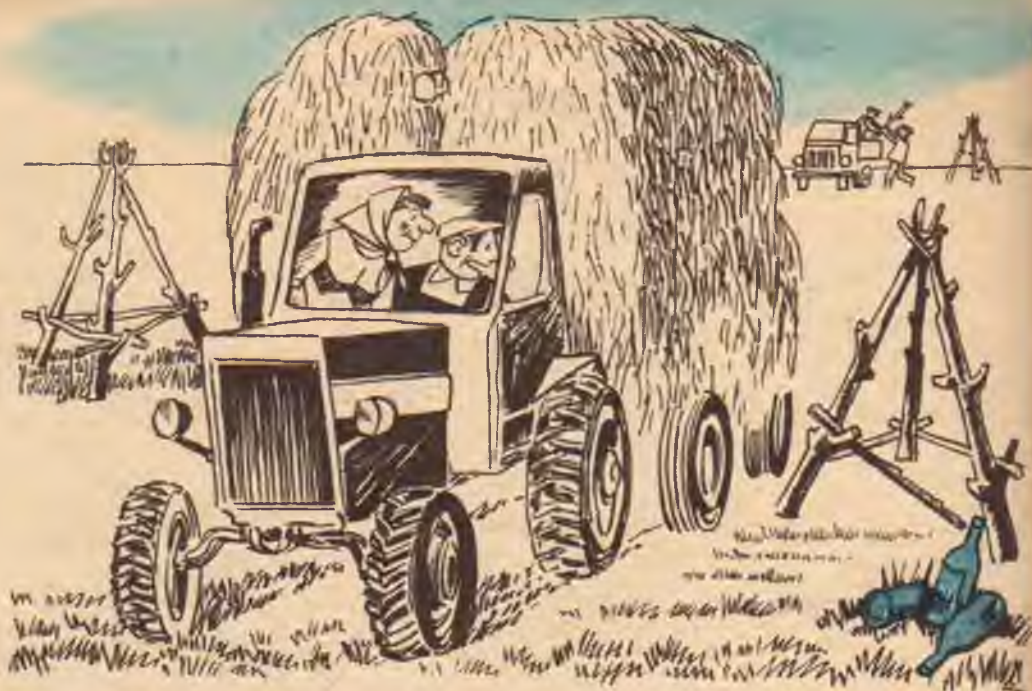
Es paskaidroju, ka arī mājās viņš gul dienu un nakti. Tāds raksturs. Speciāli vīru mērdējus neesmu, ko pati ēdu, arī viņam devu. Galīgā badā taču nedzīvojam. Pa svētdienām sauso zupu vārijū, tāpat tēja mājās pieturējās.

Bet vīramāte neklausījās. Aizrāva savu dēliņu ar visiem manis sagādātajiem Teksassuperdzinšiem un itāļu botām.

Morālie un materiālie zaudējumi, protams, lieli. Un tomēr — neesmu nekāda Merilina Monro, kas varētu staigāt «Pirmā Maija» kurpēs un cerēt, ka redz kājas vien. Darbā es sēžu kā princese itāļu kostīmā un ar perlamutrīgām kurpītēm kājās. Tā teātru ložas pienāktos sēdēt, bet par to nav ko sapņot! Labi, ja izdodas kapeikas priekš kino sagrabināt.

Par vīra aizvešanu daudz nesēroju. Pēdējā ģimenes kopdzīves vakarā viņš pat uz ķebliša nevarēja nostāvēt, kad vajadzēja ieskrūvēt lampiņu. Aiz švakuma. Nesen paziņa šo redzējusi uz ielas — esot atguvis iepriekšējos izmērus, pazīt nevarot. Domāju, būs pārskatījusies. Diez vai pa mēnesi atbarotos. Un, ja tā, tad jau viņam vairs nav ko mugurā vilkt!

Krusttēvs omu man tomēr sabojāja. Bet tieši tāpēc, ka esmu tik izdilusi, ka ne pazīt nevar, bez pieklājīgas gērbšanās neiztikt. Plika jau apkārt neskraidīšu. Tagad jo īpaši. Kas gan es būtu bez visām šitām firmenēm? Pat mati lāgā pie galvas neturas, neēšanas pēc organisma kaut kādu vielu un elementu trūkšot. Nu kas es būtu kaut vai bez šitās Honkon-

— PĒRN PASPĒJA DARBUS PADARĪT TIKAI LĪDZ ŠAI VIETAI...

E. RUSMANIS

PAREIZI VĀRDI

Mūsdienās visur godā nākusi disciplīna. Kolektīva disciplīna, uzvedības disciplīna, cilvēka iekšējā disciplīna... Tiek disciplinēti neapzinīgi gājēji ielās un sīvā mīļotāji parkos. Un — labi, ka tā!

Tomēr visvairāk šobrīd tiek runāts — un ne tikai runāts — par ražošanas disciplīnu. Katrā darbavietā, katrā iecirknī, cehā, ražotnē.

Ražotne «Jugla», kā nosaukums rāda, atrodas Juglas ezera krastā. Tā šeit uzcelta jau sen un tikpat sen tās galvenā produkcija ir papīrs. Varētu domāt, ka novecojušā uzņēmumā ražošanas disciplīnu turēt augstā līmenī ir grūti, pat neiespējami, taču šajā gadījumā tā nebūt nav, jo pavisam nesen, pirms gadiem četriem pieciem, šeit tika uzbūvēti jauni cehi ar jaunām iekārtām, turklāt vecie korpusi ir rekonstruēti un tāpēc ražotni «Jugla» šobrīd varam uzskatīt par modernu, mūsdienīgu prasībām atbilstošu uzņēmumu, kurā ražošanas disciplīnai, pats par sevi saprotams, jābūt augstā līmenī. Tā vismaz presē un radio-intervijās ir apgalvojuši ražotnes priekšnieki

jāglabā sevišķi rūpīgi, īpaši vēl tāpēc, ka ķipam, kas atvestas no tālās Arhangeļskas vai pat Bratskas, pievienotas pavadzīmes, kurās rakstīts: «Nemētāt!», «Sargāt no mitruma!». Īsi sakot, šis svarīgās un, piezīmēsim, nevisai lētās izejvielas pareizai uzglabāšanai vajadzētu piederēt pie ražošanas disciplīnas.

Tas, ko redzam, ieejot ražotnes teritorijā, parādīs pirmajā fotoattēlā. Tā ir celuloze, kas stāv zem kļājas debess kopš pērnā decembra. Ražošanas disciplīna, tā sakot, «Juglas» variantā...

Bet ne jau celuloze vien izgāzta «Juglas» pagalmā, ne jau šī izejviela vien. Tērauda loksnes un caurules, armatūra un stiepi, makulatūras ķīpas, izbrāķētā papīra rulli, par kuriem ikvienā veikalā, kur mokās ar ietināmā papīra trūkumu, var tikai sapņot.

Veltīti un cilindri, kas redzami otrajā attēlā, ir papīra ražošanas līnijas vissvarīgākā sastāvdaļa. Blakus minot, to virsmai jābūt spoguļgludai — tā vairs nav tikai ražošanas disciplīnas, tā jau ir tehnoloģijas dzelzaina prasība. Kas notiek ar visgludāko tēraudu, ja tas mēnešiem vai, sacisim, gadiem gul zem kļājas debess, laikam būs skaidrs ikvienam.

Un tomēr — ne jau šīs izejvielas, materiālu un tehnoloģisko iekārtu glabāšanas vietas pirmās duras acīs, ienākot ražotnes «Jugla» teritorijā. Nē, pirmām kārtām ieraugām aicinājumu: «Ekonomikas kāpināšanas smagumcentrs ir ražošanas disciplīna!»

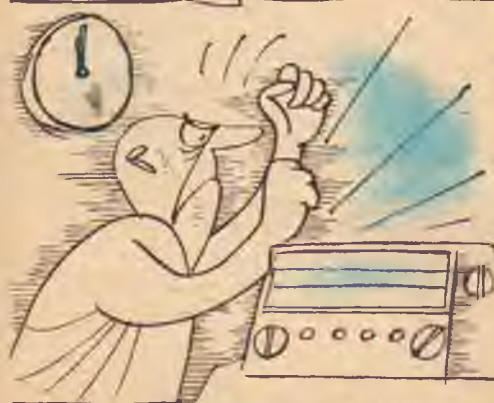
Ļoti pareizi vārdi.

B. KRASTIŅŠ

no Celulozes un papīra rūpniecības uzņēmumu Latvijas ražošanas apvienības. Un, jācer, tieši tāpat domā arī «Juglas» ražotnes priekšnieks J. Fomicēvs un viņa vietnieks tehnikskajos jautājumos V. Dubelovičs.

Kā zināms, papīra ražošanas galvenā izejviela ir celuloze un tā, starp citu, nav nemaz tik lēta, kā varētu likties, kad pērkam skolas burtiņu par trim kapeikām. Šo atziņu paturot

G. VĪNDEZIS

ZIEDONIS PURVS

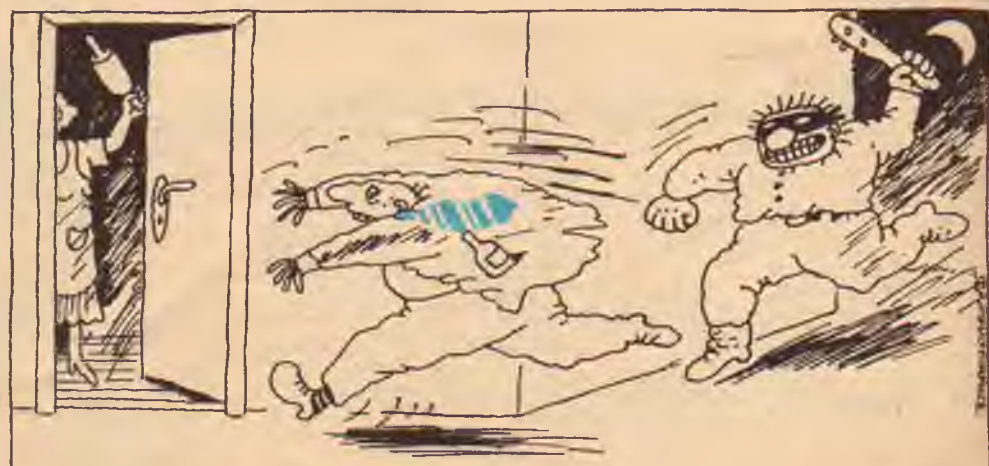
VĒL SLIKTĀK

Kas var būt sliktāk,
Ja negaidot ierodas
Nevēlams viesis!
Var būt vēl sliktāk, ja to
Nevari aizdabūt prom.

— RE, ŠAI VĪRS ATKAL MĀJĀS!

M. RAMANE

T. SERGIJEŅKO

TAS IR INTERESANTI

Par energoresursu taupīšanas pasākumiem un to dažādiem paņēmieniem mūsdienās būs dzirdējuši visi. Bet ne jau katrs zinās, cik ērtu un tajā pašā laikā vienkāršu elektriskās enerģijas taupīšanas veidu atklājis Rīgas 6. dzīvokļu ekspluatācijas rajona tehnisko darbinieku kolektīvs.

Pilsētas namos kāpņu telpu apgaismošanai parasti katrā stāvā ieskrūvē pa elektriskajai spuldzītei. Ja mājai ir seši stāvi, kā, piemēram, P. Stučkas ielā 20, tad līdz šim vakaros visas sešas spuldzītes tika ieslēgtas ar kopēju slēdzi un tās dega visu nakti, tādējādi patērēdams diezgan ievērojamus elektriskās enerģijas daudzumus. Pa dienu, kad lampiņas nedeģa, enerģija, protams, taupījās. Bet ievērojams patēriņš radīja nopietnas problēmas.

DzER speciālisti problēmām neatmeta ar roku, bet tās radoši atrisināja — kāpņu telpās ierīkoja vēl pa vienai apgaismes linijai ar spuldzītēm katrā pusstāvā. Un ar slēdzi apakšā.

Pirmajā brīdī varētu likties, ka elektroenerģijas patēriņš nama kāpņu telpu apgaismošanai nu ir dubultojies. Bet tā var likties tikai pirmajā brīdī. Rūpīgāk analizējot faktus, mēs nonākam pie pārsteidzoša secinājuma: kaut arī naktīs tagad patiešām deg divreiz vairāk spuldžu, pa dienu, kad spuldzes nav ieslēgtas, arī ietaupījums ir divreiz lielāks!

Lūk, ko spēj radoša doma!

Z. PLATAIS

KURMJA RAKUMI

Arī pārpilnība var radīt tukšuma sajūtu.

Pārkost riekstu vēl nenozīmē tikt pie kodola.

Spējām bleži jāatkāpjas iespēju priekšā.

Otra ādā nespēj ielīst tie, kam savs krekls tuvāks.

F. USĀNS

JAUTĀJUMI

Vai dažs nav iesūnojis tādēļ, ka sen jau iebraucis purvā?

Vai, apzinoties savu vērtību, ir ētiski nosaukt cenu?

Vai ģimenes drāmai pietiek ar vienu autoru?

Vai veselā miesā kļūst vairāk veselā gara, ja pieaug miesas apmērs?

A. LEJIŅŠ

— VAI TAD VIŅAM ALGU MAKSĀ TIKAI REIZI GADĀ!

E. OZOLIŅŠ

Ā. RIJA

VĪRIEŠA GODS

Sieva ieradās mājās pagalam pikta un sparīgi nometa tirgus somu, kuru, liekas, tikai dusmas palīdzējušas uzstiept pa kāpnēm piektajā stāvā. Turpmākajās desmit minūtēs es dzirdēju tik daudz cilvēces stiprajam dzimumam veltītu nicinošu vārdu, ka ar to pietiktu, lai vīrieti atzītu par nekam nederīgu radījumu un norakstītu no zemes virsas.

Vārdi bira grabēdami kā zirņi tukšā katlā. Skana jau ir, bet ļaunuma nekāda, tapēc turpināju mierīgi lasīt. Bet tad sievas balsi ieskanējās tik ledains nicinājums, ka nevilus saausījās.

— Tie esot vīrieši! Agrāk gan bija, — viņa pavērās griestos un sapņaini nopūtās, — bruņinieki, džentlmeņi...

Gribēju iebilst, ka, spriežot pēc manas laulātas draudzenes gadiem, diez vai viņai pašai nācies tos redzēt vaiga, bet baidījās vērst uguni uz sevi.

Jā, — sieva sparīgi turpināja. Tad vīrieši lēca kājās, tiklīdz sieviete ienāca telpā! — Uz mani tika pamests tik nicinošs skatiens, ka gribēju trūkties augšā, bet tad apjēdzu, ka sieva jau apsēdusies. Patiesību sakot, mājas apstākļos jau nav nekādu iespēju tādu godu parādīt, jo sieva visu dienu to vien dara kā šaudās iekšā un ārā. Un, ja vēl virietis ir mikstās čībās, bet sievietei virs nonēsātā halāta uzsiets virtuves priekšauts, jāsaubās, vai būtu gudri tēlot džentlmeni. — Bet tagad, — sieva risināja domu tālāk, — pat transporta līdzekļos sievietei vietu nepiedāvā! Un tie saucoties vīrieši!

Kamēr sieva pardomāja, ko vēl tadu iznīcinošu pateikt, aizskarts viscēlākajās jūtās, mēģināju rast sev kādu attaisnojumu. Sievietēm jau tāda daba — visu pārspīlet. Viens muļķis piedzeras — tūlīt visi ir pļeguri. Kāds lempis uzmin uz kājas un neatvainojas, atkal visi vīrieši ir rupji un neaudzināti teviņi. Vēl cits nepiedāvā savu vietu damai, tā, lūk, — nav vairs neviena vīrieša, kas būtu šā vārda cienīgs! Tiesa, neesmu ievērojis, kā ar to vietas došanu īsti ir, bet virietis galu galā arī ir cilvēks, vīns tāpat var būt noguris pēc smagas darba dienas. Galu galā viņš tāpat ir pasažieris. Tomēr

sirds dziļumos jutu, ka kaut kas jādara, lai vīrieša vards atkal mirdzētu tikpat spoži kā talajos bruņinieku laikos.

Nākamajā dienā, iekāpis autobusā, nolēmu būt sevišķi smalks un uzmanīgs. Laiks bija nejauks, līnāja, braucēju bija daudz. Brīvu sēdvietu drīz vien nebija. Tāpēc, kad iekāpa kārtējā pasažiere, pajauna, simpātiska sieviete, es tūlīt slējos kājās, bet viņa atvēcinājās ar abām rokām:

— Ko jūs, tēvocīt, sēdēt!

Tēvocītis! Kas es tev par tēvocīti, zebiekste tāda! Nekas, stāvi vien uz saviem nagliņpapēžiem, otrreiz nepiedāvāšu.

Kad iekāpa salijusi pusmūža sieviete, es atkal cēlos augšā.

— Lūdzu! — es teicu un bruņinieckiski paklanījos. — Sēdieties!

— Nē, nē, — viņa pasmaidīja. — Liels paldies jums, bet es esmu tik slapja... — Un viņa ar skubu pavirzījās uz autobusa priekšgalu.

Ak tu, slapjā vista! Pakal jau neskriešu. Tad ieraudzīju jaunu māmiņu ar piecgadīgu zeperi pie rokas.

Lūdzu, lūdzu, nāciet te! — teicu un celos kājās.

— Ko jūs, vectētiņ! — jaunā sieviete teica tik pārmetoši, ka es nokaunējies atslīgu sēdekli. — Dēls nav tik maziņš, var pastāvēt. Viņam jāmacās cienīt vecākus cilvēkus.

Ko viņa piesējusies manam vecumam! Sabozies lūkojos logā. Varbūt tiešām sieva pārspīlē un transporta līdzekļos ir tikai pasažieri ar vienādām sēdēšanas tiesībām? Redz, visi, kam ir kur sedēt, sež. Nevienš tā neampelējas kā es. Vīrieša gods! Kāds te gods, par apsmieklu esmu pataisīts...

Nu jā, tādi jau ir tie mūsdienu vīrieši, pēkšņi izdzirdu nosodošu balsi. Man līdzās stāvēja veciņa. Steidzīgi rausos kājās, bet paldies vietā viņa turpināja purpināt. — Tie esot vīrieši! Sež, degunus logā iebāzuši. Agrāk...

Pietura izkāpu, galvu grozīdams. Sievieši tomēr nav un nav izprotami. Taisnība tam gudrajam, kas teicis, ka vīrieši ir tādi, kādus sievietes vēlas viņus redzēt.

E. OSS

— SKATĪES, KAIMIŅI SAVUS PODUS SĀKUŠI APDEDZINĀT!
— AR VISĀDIEM JAUNUMIEM VAR TIKAI NAGUS APDEDZINĀT!

E. RUSMANIS

KAS AIZ TEVIS STĀV

Mēs satikāmies uz ielas.

— Kā sviežas? — viņš klusi jautāja. — Kas jauns?

— Esmu nolēmis ķerties klāt direkcijai, — es atbildēju.

— Ko nozīmē — ķerties klāt? — viņš nesa-prata un palūkojās apkārt.

— Gribu uzstāties sapulcē un atklāti pa-teikt, ka direktors ir rupjš tēviņš, bet galve-nais inženieris — kukulnēmejs.

Viņš pieklusināja balsi līdz čukstam:

— Bet vai tu nebaudies?

— Ja direktoru ir laiks atbrīvot no darba un galveno inženieri nodot tiesai, tad man būtu jāklusē? Neies cauri!

— Css! — viņš izdvesa tik tikko dzirdami.

— Saki godīgi: vai tev ir aizmugure?

— Man ir mugurkauls, — es atbildēju un pagriezos — ja grib, lai patausta un pārlieci-nās. — Bet administrāciju, starp citu, tik vieg-li valā nelaidīšu. Viņi man vēl padancos!

— Un tu nebaudies, ka pašam nebūs jāsāk dziedāt? — viņš jautāja.

Sos vārdus es drīzāk nolasīju no lūpām.

— Nekad es nedziedāšu! Man nav dzie-damās rikles! — es atļāvos skaļi pajokot, lai viņš varētu sadzirdēt. — Ja runājam at-klāti, tad par rupjību arī vajadzētu tiesāt!

Viņš pielika pirkstu pie lūpām un sāka ska-tīties visapkārt. Pēc tam izvilka no kabatas papiru un zīmuli un uzrakstīja: «Kas aiz tevis stāv?»

Es apgriezās. Neviens aiz manis nestāvēja.

PETERIS ETERIS

SAREŽĢĪTA BŪŠANA

Pie bērnu apavu darbnīcas sastopu veco. Naziti ar puiku pie rokas.

— Kur nu abi tā cīerē? — noprasu.

— Gribu mazdēlam zābaciņus pasūtīt, — vecais paskaidro. — Ejam, lai meistars no-ņem kājelēm mēru.

Es papildšķinu puīšiem uz pleca:

— Apsveicu Jāniti ar jauniem zābakiem.

— Es neesmu Jānītis. Es esmu Pēteri-tis, — puika lietišķi aizrāda.

— Agrāk tak tavu mazdēlu sauca par Ja-nīti, — es Nazītim atgādinu.

— Tā viņu sauc vēl tagadit.

— Kālab tad puika melo?

— Puika nemelo. Viņš ir Pēterītis.

— Izrādās, ka tev ir divi mazdēli!

es brīnos.

— Tikai viens — Jānītis, — vecais apgal-vo.

— Ja tāda runāšana, — es Nazītim saku, — tad jau iznāk, ka tas puīšelis nemaz nav tavš mazdēls.

— Nuka nav! — vecais apstiprina.

— Tātad tu manies, stastidams, ka ej mazdēla zābakiem mēru nodot?

— Nemānos. It nemaz.

Runā nu ar tādu! Ne zivs, ne gaļa. Lie-kas, ka vecais mani āzē. Es atmetu ar roku un eju savās gaitās.

— Necel spuras gaisā! — Nazītis sauc no-pakaļ un sāk klastīt. Rau, darbnīcā pasū-tītos bērnu apavus varot saņemt tikai pēc apaļa gada. Bet, tā kā šai laikā bērnu kājeles uz vietas nestāv, bet augtin aug, tad gatavie apavi jānoliek glabāšanā priekš mazbērnu bērniem.

— Lai zābaciņus varētu valkāt mans maz-dēls Janītis, — vecaistēvs skaidro tālāk,

— es paņēmu līdzīgu kaimiņu Pēterīti. Viņš ir apaļu gadu vecāks par Jānīti. Tadā vizē jaunie zābaki manam mazdēlam būs mats matā!

M. KLIJĀNS

— NEGRIEZ! LŪŽŅU NODOŠANAS PLĀNS IR SAMAZINĀTS!

G. VĪNDEDZIS

— ... CITĀDI NEKAD NEBŪTU APSTĀJUŠIES UN NEZINĀTU, CIK TE SKAISTS DABAS STĒRĪ-TIS!

K. LIEDE

ESTĒTISKĀ AUDZINĀŠANA

Lauciniekiem, kuri ir redzējuši, kā puķītes zied un kā kumeliņi sprīņo pa aploku, īpaša estētiskā audzināšana varbūt nav nepieciešama. Citādi tas ir ar pilsētniekiem. Kā viņi, uz akmeņiem izauguši, var zināt, kas ir cēlais un skaistais, pēc kura jātiecas? Vajadzīga estētiskā audzināšana, un tā visiedarbīgāka ir, iezējot no pretējā.

Aplūkosim šādas audzināšanas piemēru Vecrīgā.

Arī Vecrīgas iedzīvotājiem, tāpat kā visiem pārējiem, uzkrājas dažādi pārpalikumi un atkritumi. Citur tos samet tvertnēs vai kontei-neros. Vecrīgā to vietā jau vairākus gadus ir speciālas automašīnas, kas noteiktā laikā piebrauc pie katras mājas. Taisnība, šoferi ne vienmēr ievēro grafiku. Un tieši šim ap-stāklim līdz ar apkārtnes reljefu ir svarīga loma estētiskajā audzināšanā. Ko dara Vec-rīgā dzīvojošais pilsonis, ja kaut kāda iemesla dēļ ar savu atkritumu spaini ir aizkavējies un auto jau aizbraucis? Neko, tas ir, viņš mierīgi gaida nākamo reisu. Neies taču ap-zinīgs cilvēks bert dažādu drazu līdzena pa-

galma vidū! Cita lieta, ja pa rokai atrodas pirms gadiem desmit izrakta un pamesta būv-bedre, kā tas ir Mārstaļu un Peldu ielas krus-tojuma ar Komjaunatnes krastmalu. Tad at-krītumiem var izbērt tur, un pēc tam, skatoties pa logu, šausmināties, cik neestētiski tas iz-skatās. Līdz ar to pilsoni tiek pamodinātas ilgas pēc dailē.

Tā ir estētiskā audzināšana no pretējā. Tā-dējādi ar estētisko audzināšanu var nodarbo-ties gan Peldu un Mārstaļu ielu iedzīvotāji, gan iestāžu darbinieki. Īpaši labi apstākļi šai ziņā ir pilsētas 6. profesionāli tehniskajai skolai.

Šādai estētiskajai audzināšanai ir iepro-grammētas dabiskas beigas. Tās pienāks tad, kad būvbedri piepildīs ar atkritumiem un dra-zām pilnu un reljefs izlidzināsies. Līdzēnā vietā, kā zināms, atkritumus nemetīs. Tad — tālajā, gaisajā nākotnē — visi šā rajona iedzi-votāji būs tiktāl estētiski izglītoti, ka arī bez pamestas būvbedres sapratis, kas ir smuki un kas ne.

PĒC MODES PRASĪBĀM

Vecais Bekberdijs aizgāja uz kurināmā kantori pīrkt ogles. Taču cena, kuru noprasīja kantora priekšnieks, lika vecajam brīnīties:

— Kāpēc tik dārgi, godājamais! Pērn maksāja divreiz lētāk.

Kantora priekšnieks sadusmojās.

— Klausies, mans mīļais, te nav firgas! Dārgi, lēti!... Šeit ir valsts uzņēmums, saprati! Un tāpēc nekāda kaulēšanās nebūs! Palūko pats, kas par mantu! Vai pagājušajā gadā tev bija tādas ogles!

— Tādas pašas.

— Ai-ai-ai! Kāpēc tu nevalkā brilles, ja allahs tavas acis padarījis vārgas! Ej vispirms pie daktera un tikai pēc tam nāc pie manis! Tad redzēsi, ka pārdodu ne tādas ogles, kādas bijušas vienmēr, bet pašas modernākās. Paskaties, kā spīd! Tās taču ir pulētas ogles, to izlaide apgūta tikai šajā gadā! Ar mokām izgādāju mūsu kantorim pāris kravas, gribēju tev cieņu parādīt... Bet tu! Ak, Bekberdijs, kāpēc tu mani sāpini: dārgi, dārgi! Vai tu zini, kādi ļaudis mani lūgšus ludza atstāt kaut nedaudz tieši no šīm ogļēm, lai gan viņu mājās jau sen vairs krāšņu nav! Viņi grib nolikt ogles gabaliņu bufetē aiz stikla, lai katrs, kas viņu mājā ienāk, redz: šajā namā viss ir pēc modes.

— Vai zini, godājamais, — vecais Bekberdijs, brīdi padomājis, teica, — pīrkšu no tevis vienu gabaliņu šīs modīgās ogles, lai arī man būtu, ko likt bufetē. Mēs negribam būt slīktāki par citiem. Bet kurināšanai ņemšu tās pašas vecās, nepulīrētās. Un par veco cenu!

ŠIS UN TAS PAR ŠO UN TO

— Janai bija divi nopietni pielūdzēji, un abus viņa padarīja nelaimīgus.

— Viņa abiem atteica!

— Nē, tikai vienam.

Tiesnesis:

— Lieciniek Veis, jūsu liecība ir diametrāli pretēja tai, ko sniedza liecinieks Švarcs!

— Piedodiet, tiesneša kungs, mums neiznāca laika savā starpā vienoties, tāpēc viņš būs melojis ko citu.

Izrādes starpbrīdī kāds no skatītājiem jautā teātra administratoram:

— Kāpēc aktieri uz skatuves visu laiku zvina pa telefonu!

— Tāpēc, ka mūsu suflieris ir saslimis un sēž mājās...

Māte dēlam saka:

— Jožko, aizteci uz veikalu pēc kartupeļiem!

— Nevaru, — Jožko atbild. — Lai iet Kamils.

— Es pēc kartupeļiem jau biju pagājušajā nedēļā, — Kamils atsaucas, — šoreiz lai iet Pēteris.

Tēvs, to noklausījies, nopūšas:

— Nu, redzi, māt, vai man nebija taisnība, kad tev teicu: mūsdienās ar trim bērniem ir par maz!

Kad pērnā gada rudenī Stučkas rajona Daudzevas kolhozā kartupeļi beidzot bija novakti, saimniecības vadošie speciālisti saskrēja kopā. Sapulce bija neoficiāla, runas neviens neprotolēja, tāpēc precīzi visu atainot nav iespējams. Bet var nojaust, ka debates risinājās apmēram tā:

— Nu tad ar dievu uz pusēm tupeņi ir novākti! — rokas berzēdams, kolhoza priekšsēdētājs J. Ozols priecīgi iesaucās. — Un neviens nevarēs mums pārnest, ka neizpildījām uzdevumu.

— Tikai raža nav diez ko bieza. Knapī astoņdesmit seši centneri no hektāra, — iecirkņa priekšniece S. Gabrāne stāvokli novērtēja mazāk jūsmīgi. — Un arī valsts piegādes izpildītas tikai par divdesmit septiņiem procentiem...

— Slikti rezultātiem ir objektīvi iemesli, — kolhoza priekšsēdētājs viņu pārtrauca. — Švaka sēkla bija. Bet tas viss jau aiz muguras. Tagad mūsu galvenais uzdevums — kartupeļu ieziešana. Arī sēklinieku.

— Bet kur tad mēs tos ņemsim! — rokas pret debesīm pacēlusi, iesaucās iecirkņa priekšniece S. Gabrāne. Kartupeļi ir sliktas kvalitātes, nav šķiroti un piedevām — sirgst ar slapjo puvi. Tie sabojāsies jau pirmajā mēnesī.

— Ja sapūs, norakstīsim! — saruna iesaistījās agronome S. Andžāne, kam kolhoza valde bija uzticējusi tupeņu ieziešanu. — Bet jāiestirpo ir! Lai nevienā atskaitē nepavidētu ziņas, ka, lūk, daudzveiši ir neapzinīgi un nav parūpējušies par sēklas fondu.

— Bet ja augstākā priekšniecība palūgs zaudējumus atmaksāt mums pašiem? — iecirkņa priekšniece S. Gabrāne bailīgi ievaicājās. — Ko tad?

— Tas nekad nenotiek! — priekšsēdētājs nomierināja savu padoto. — Un vispār... Ja kas gadīsies, sauksim palīgā objektīvos iemeslus!

— Pareizi! — S. Gabrāne un S. Andžāne vienā balsī iesaucās. — Un tūlīt pat uzmetisim aizstāvēšanās runas projektus.

— Lai notiek! — priekšsēdētājs piekrita un, pakasījis pakausi, sāka uzskaitīt: — Pirmkārt, kartupeļu novākšanā slikti strādāja talcinieki — Daudzevas astoņgadīgā skola, Stučkas pirmā vidusskola un 24. PPTV. Otrkārt, nebija kārtībā kartupeļu novākšanas tehnika. Treškārt, trūka transporta. Ceturtkārt, kartupeļus pavirši šķiroja ražošanas uzņēmuma «Darba spars» talcinieki...

— Tas viss tiesa, biedri priekšsēdētāji! — agronome S. Andžāne uztraucās. — Bet vai mums nepārmetīs, ka slikti organizējam darbu? Un kartupeļus iestādījām tikai jūnijā...

— Nepārtrauc, kad priekšnieks runā! — A. Andžāni apsauca iecirkņa priekšniece S. Gabrāne.

Sliktā darba organizācija nav nolaidīga sapūdešana. Par to tikai rājienu var iedot.

— Piektdēļ, — priekšsēdētājs pa to laiku turpināja, — zvanījām uz Rīgas pilsētas Ļeņingradas rajona partijas komiteju. Lūdzām talkā kartupeļu šķirotājus. Neatsūtīja. Sestkārt, prasījām palīdzību Stučkas rajona partijas komitejai. Arī nekā. Tāpēc, septītkārt, kad kartupeļi būs iestirpoti, palūgšim RARA speciālistus, lai atbrauc un apskatās, vai pareizi visu esam izdarījuši. Ja neatbrauks, būs vēl viens vainīgais...

— Bet varbūt mūsu kartupeļus neatstāt sēklai? — šaubas sāka mākt iecirkņa priekšnieci S. Gabrāni. — Varbūt tos labāk pārdot vai izbarot lopiem?

— Paldies! — agronome S. Andžāne iesaucās un noskurinājās. — Sīrsmīgi pateicos! Par sēklas krājuma nesagatavošanu mūs jau divas reizes kritizēja Stučkas rajona Tautas kontroles komiteja. Ja arī tagad neko nedarīsim, būs lielas ziepes!

Un Daudzevas kolhoza vadošie speciālisti, vienprātīgi nolēmuši Maršavu objektā iezieņot 400 t sēklas kartupeļu, nelielo sapulci beidza.

Tālāk viss risinājās, kā bija paredzēts. Jau novembrī tika atklāts, ka stirpas iebrukušas un daļa kartupeļu jānoraksta. 6. novembrī tika norakstītas 46 t, 18. novembrī — 32 t, bet 25. decembrī — 50 tonnas kartupeļu.

Par sliktu darba organizēšanu kartupeļu audzēšanā un ieziešanā kolhoza priekšsēdētājs J. Ozols un iecirkņa priekšniece S. Gabrāne saņēma pa rājiem. S. Gabrāne — turklāt naudas uzrēķinu 230 rubļu apmērā. Stučkas rajona Tautas kontroles komiteja ieteikusi kolhoza valdei sākt pie atbildības arī agronomi S. Andžāni. Kā nekā — sapuvušas 129 tonnas kartupeļu par 25 tūkstošiem rubļu!

Kā redzat, nepatikšanas Daudzevas vadošajiem speciālistiem ir lielas. Bet viņi tās virsīgi pārcieš. Toties nevienā atskaitē nefigurē nepatīkamais konstatējums — «Daudzevas kolhozs nebija iezieņojis sēklas kartupeļus»...

J. JUZEFS

KLEKSĪŠI

«Neskatoties uz to, ka daudzi jutās kā salauzti, mūsu laužēji tomēr ierindojās pirmajā vietā.»

«Kārtodams bagāto marku kolekciju, ar ko viņš tagad tā lepojas, filatēlists bija izlējis daudz sviedru.»

«Liņiem un raudām garšo visādi ēdieni, bet visvairāk — cepta biezputra.»

«Kad ļaudis saprata, ka kungi viņus krāpj, viņiem cits nekas neatlika kā sākt krāpt kungus, un tā krāpšana gāja plašumā.»

«Traģēdijas sākumā Hamlets vēl ir zaļš jauneklis, bet pēc dažām dienām viņš mirst kā nobriedis vīrs.»

No skolēnu sacerējumiem izrakstījis
A. BARISJANS.

«Autors un autoritāte bieži vien nav sakrītīgi jēdzieni.»

«Rakstnieka galvenais varonis nav dzīvojis, bet tikai pabijis dzīvē.»

No skolēnu sacerējumiem izrakstījis
I. RISMANE.

L. ŠMĪGA

ĪSE MĪLSTEB

Griečens, ko ar gades jau,
Brūtgan viņam nau un nau;
Nevar saprast, kas par vain —
Nav viņš nesmukāks par Dain.

Priekšē četrzob tik trūkst,
Bučjes tomēr tā ka čūkst,
Vises balles lec ka traks.
Sierd jau viņam nav tik švaks.

Bet tā piekrišan iet secen,
It kā viņš būt dikt vec vecen,
Tomēr pēdje Sievleš dien
Noķer gan viņš puīšel vien,

Kuram gīms tik smuks ka bild,
Apķērāns bi tāds, kas sild,
Tādēļ Griečens teic: jou rīt
Mums būs abem ligzdiņ vīt.

Sasrakstjes — bet kas nāc tad:
Krišs sēd mājes vesel gad —
Darbs prlekš dulle, vecem zīrgem,
Man tik labāk braukt pa tīrgem.

Parāde tad Griečens durs:
Lases lapes, kas tev turs!
Ja tu slinkam lāpīt cere —
Ej uz stall un cājs tur pere.

Tā, ro, katram iziet var,
Smuks gīms kur biež dullig dar,
Rīdznik teic — skaists; ventīņ — smuks,
Slaist no žagrem neizmaks.

— BET TĀ IR MANA PILNĪGI SLEPENĀ KORESPONDENCE AR DIREKTORU!

J. PUHAŁSKI

S. SADURSKIS

Z. FLISAKS

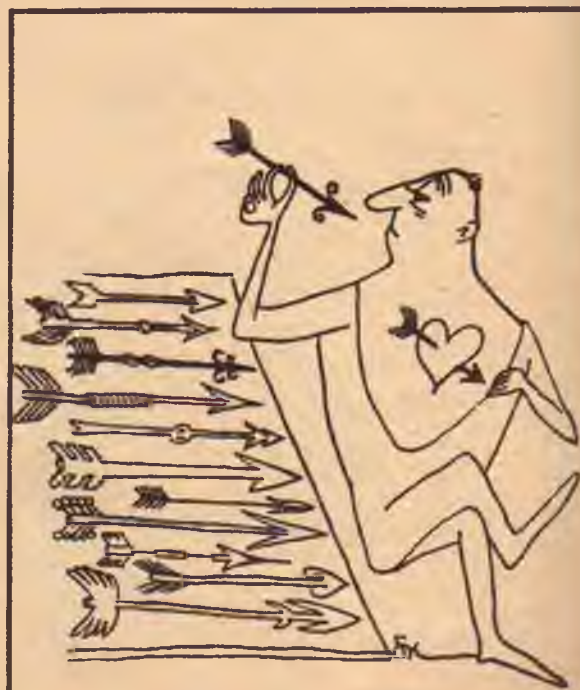

— NEESI TAČU CILVĒKS, AIZDOD LĪDZ RĪTAM DIVUS KARTUPEĻUS!

Z. LENGRENS

Z. FLISAKS

S. KOBILIŃSKI

KĀDAI JĀBŪT ZIEMAI

Sastādīts pēc pilsētu galvu, agronomu, enerģētiku un buldozeristu vēlējumiem.

Ziemai ir jābūt:

- Bagātai ar sniegu, lai gads būtu auglīgs;
- Sniegs nedrīkst snigt, lai varētu garantēt satiksmes drošību;
- Bez zemām temperatūrām, lai neizsaltu augļu koki un vīnogulāji;
- Bez augstām temperatūrām, lai neizceltos plūdi;
- Sniegam jābūt piesātinātam ar valgmi, lai atjaunotos ūdens krājumi;
- Sniegam jābūt sausam, lai nebūtu atkalas, vadi neapledotu un netrūktu;
- Sniegam ir jāpaliek, lai ziemāji labi ziemotu;
- Sniegam jākūst, lai netraucētu satiksmi.

Pēc visu prasību apkopošanas ideāla ziema izskatās šāda: temperatūra no 19 līdz 21 grādam; īslaicīgi nokrišņi, vēlams lietus veidā, kam sekotu saulains laiks virs ceļiem, lai tie nožūtu un mākoņains virs tūrumiem, lai tie neizkalstu. Ja tomēr sāk snigt, tam būtu jānotiek pēc pulksten 13, tāpēc ka ceļu dienesta darbinieki nemil agri celties, bet katrā ziņā pirms pulksten 14, jo darba dienas beigās, kas tuvojas, viņus demobilizē. Sniegam jāsauglabājas laukos un jākūst pilsētās.

Piezīme: jebkura sakritība ar citu gadalaiku ir pilnīgi nejauša.

— SAKI, DZON, KĀPĒC MŪS PASAULE TĀ NEMĪ!

J. SABAROVYS

Neraža neražas galā

Jūrmalnieka Sigurda Baumaņa sākotnējais nodoms bija neapšaubāmi cēls un nevainīgs.

Aizbraukšu pie Normunda uz Grobiņu un sagādāšu draugam patikamu pārsteigumu! — viņš prātoja. — Nodemonstrēšu kādu interesantu filmu. Nu, teiksim. «Dubultslazdu», «Ilgo ceļu kāpās» vai kaut ko līdzīgu.

Te gan jāpaskaidro, ka Sigurds Baumanis nav kinomehāniķis, bet strādā par kurinātāju Jūrmalas pansionātā «Selga». Taču kāda tam nozīme? Ja cilvēkam ir pirmklasīgs videomagnetofons, televizors, videokasetes un turklāt vēl personīga «Volga», viņš tādu priecību var atļauties.

Domāts — darīts! Sigurds sežas mašīnā un brauc uz Grobiņu. Ierodas pie Normunda Rata Atpūtas ielā 10, klauvē pie ceturta dzīvokļa durvīm, un te nu gadās pirmā neraža. Izrādās, Normunds nav mājās. Ko darīt? Nebrauksi taču atpakaļ uz Jūrmalu. Vēlēšanās sagādāt draugam patikamu pārsteigumu ir tik liela, ka Sigurds, ne mirkli nevilcinādamies, dodas pie drauga masas Ināras Milleres, kas dzīvo Vitolu ielā 6.

Atkal ķibe! Jubilejas nekādas, bet dzīvoklis pilns kā tikko piepildīta reņģu muca. Saradušies viesi no dažādām Liepājas malām. Galvenokārt jaunieši. Nāmāte ar visiem iepazīstina. Te ir Gatis Millers — Liepājas MRS autoceltna vadītājs, Jānis Vanders — sovhoza «Grobiņa» strādnieks, Vilnis Freimanis kokapstrādes kombināta «Baltija» mēbeļu galdnieks, Sarmite Vandere — sovhoza «Grobiņa» zverkope. Viesu pulkā netrūkst arī skolu kadetes. No Liepājas 48. profesionāli tehniskās vidusskolas ieradusies audzēkne Ints Timbra, Ainis Ronis, Andis Stegmanis. No Grobiņas vidusskolas — Māris Tjaņpušins. Viņiem blakus stāv tikpat jauni puīši rūpnīcas «Liepāja» metinātājs Ri-

hards Jostmanis un Janis Desmitnieks. Tālu ceļu no Gramzdas uz Grobiņu bija mērojis sovhoza «Gramzda» virpotājs Laimonis Fuksis. Un visi Sigurdu lūdz parādīt kādu filmu.

«Ko darīt?» Sigurds Baumanis saspringti domā. «Atteikties no filmu demonstrēšanas? Izskatīsies ļoti neskaidri.» Turklāt kuplajā kompanijā grozās arī pats Normunds Rāts. Draugs, kura dēļ Sigurds bija mērojis to gaisa gabalu no Jūrmalas uz Grobiņu.

Mazliet pasvarstījies, Sigurds ir ar mieru.

Lai notiek! — viņš saka un ieslēdz savu aparāturu.

Bet kas tad tas? Atkal neraža. Pazīstamo padomju aktieru vietā uz ekrāna parādās kaut kadi pretīgi tēviņi un puskailes dāmas. Un nevis vienkārši parādās: viri neganti vicina nažus, lamājas un šaujas. Bet dāmas pa to laiku histēriski smejas un izģērbjas.

— Saubu nav, kāds nelietis ir mani nesmuki izjokojis un kārtīgu filmu vietā kasetēs ietinis šīs samazgas, — Sigurds noburkšķ un, ne mirkli nekavēdamies, steidz izslēgt savu videokinoaparāturu. Bet nekā! Neraža!

Ka jau sākumā pieminēju, Sigurds nav

nekāds kinomehāniķis, bet kurinātājs. Uztraukuma spiež te vienu kļoķi, te otru, bet aparāts neklausā.

— Palīdziet taču! — Sigurds sauc. — Sai pliekanībai jādara gals!

Tomēr neviens no skatītājiem pat nepakustas. Beidzot kāds virs nāk Sigurdam palīgā. Un atkal āķis! Palīgs izrādās milicijas darbinieks. No kurienes viņš radies? To pat viesmīlīgā namamāte nevar pateikt. Tadā brīdī pat profesionālam kinomehāniķim kļuva nelabi, kur nu vēl pašdarbniekam.

Sigurds steidzīgi sāk meklēt pa kabatām nomierinošas zāles. Un atkal neraža! No kabatas izkrit 70 rubļi. Kā tie viņam gadījušies? Cik Sigurds atceras, nekādu biļešu naudu no skatītājiem viņš taču nebija iekasējis. Atkal kāds negēlis ar viņu ir izspēlējis dumju joku un iebāzis kabatā svešu naudu.

Kad Liepājas rajona Tautas tiesa Sigurdam Baumanim sāka lasīt Latvijas PSR administratīvo pārkāpumu kodeksa 174. punktu, kinoamatieris uzelpoja vieglāk: «Par videokasetu, videodisku un citu videoierakstu materiālu izplatīšanu, kuru saturs var kaitēt valsts un sabiedriskajai kārtībai, iedzīvotāju veselībai un tikumībai, kā arī par šādu ierakstu demonstrēšanu pilsoņiem uzliek naudas sodu līdz piecdesmit rubļiem...»

«Urā!» Sigurds klusībā nopriecājās. «Ko nozīmē piecdesmit rubļi cilvēkam, kam ir sava volga, moderns videomagnetofons, televizors un neskaitāmas videokasetes!»

Taču tālākais teksts skanēja daudz nepatīkamāk: «...konfiscējot videoierakstu materiālus un videodemonstrēšanas līdzekļus.»

Tā nu bija vislielākā neraža!

A. ERCENS

J. JUZEFS

ATBRĪVOŠANA NO KLAPATĀM

Par labiem darbiem pienākas pateicība. Taču dzīvē dažkārt notiek pretējais.

Balvu rajona padomju saimniecības darbinieki slaucēju N. Žiguri, piemēram, atbrīvoja no liekām rūpēm un raizēm, bet viņa — še tev! — ņēma un uzrakstīja vēstuli «Dadzim»:

«...ferma no mājām ir 4 km, bet palu laikā jāiet 7 kilometri... 25. marta vakarā, nākot no darba, guvu kājas traumu. Mani ievietoja slimnīcā...»

Pa to laiku Žigures dzīvoklī tika nopēsts gāzes balons. Tādejā, ka

būt. Tātad — neapšaubāmas priekšrocības.

Par priekšrocību trūkumu nevajadzētu sudzēties arī Rīgas rajona kolhoza «Baldone» laukkopējai Sk. Bunkevičai. Ikvienam zināms, ka sivēns mājās ir klapata. «Bija kūts, turēju lopus,» viņa raksta. «Bet kūts sagruva pagājušā gada pavasarī. Gāju uz kantori un lūdzu vismaz sataisīt kūti... Priekšsēdētājs b. Bunkšs paskaidroja, ka kūti nevaisis un dzīvokli neremontēs, jo māja esot veca... Citu nesola. Lauku brigādē alga ir maza, it sevišķi ziemā...»

Gaļas un piena produktus pēc darba laika ne Baldonē, ne arī «Vārpu» veikalā iegādāties nevarot.

Uz vietas kolhozā atklājās vēl šīs tas. Bunkevičas vīrs ģimeni pametis. Divu meitu uzturēšanai — alimenti pāris desmit rubļu mēnesī. Nekā viņam nepadarīsi, traktorista tiesības notrallinājis, vairāk nenopelna. Šādos apstākļos, gribi vai negribi, jāsāk domāt par siveņa nobarošanu, lai būtu gaļas šķēle, ko likt katlā. Derētu arī plašāka apdzīvojamā platība. Diemžēl, ka jau teikts, cerības pagaidām nav spozas.

Esam uzcēlušī daudz maju, — teica kolhoza priekšsēdētājs b. V. Bunkšs. — Varētu rēķināt, ka divas trešdaļas mūsu kolhoznieku dzīvo labos dzīvokļos.

Par šiem vārdiem tūlīt gribējās priekšsēdētājam silti paspiest roku. Tikai... kā paliek ar parējiem?

Pēc pašu kolhoza vadošo darbinieku izteikumiem, Bunkevičai nāktos labāks mitekļis. Kāpēc tādu nesāņem? Izrādās, ka iespējas varbūt rastos, taču kolhoza «Baldone» šai ziņā ir savas īpatnības. Viens otrs ir izslēgts no saimniecības, bet turpina aizņemt kolhoza dzīvojamo platību. Pēc tiesas, kā saka, visi gudri. Šķiet, ka tādas cilvēkus no kolhoza dzīvokļiem savā laikā vajadzēja turēt lielgabala šāviena attālumā. Kādreiz pieļautā isredzība cilvēku izvēlē tagad griež asas rikstes. Diemžēl to ne tik daudz izjūt kolhoza un ciema padomes vadītāji, cik vienkāršie darba darītāji.

Lūk, ta dažreiz atkrit raizes, kas rodas, turot personīgos lopus, un pie viena arī rūpes, kas saistītas ar dzīvošanu kārtīgākā dzīvoklī. Japiebilst, ka tās nav vienīgas ķibeles, no kurām dažī saimniecību vadītāji atbrīvo savus ļaudis.

Vienā otrā saimniecībā, piemēram, lopkopejus pamanās atbrīvot no brīvajam dienām, kā, teiksim, to dara Cēsu rajona kolhozā «Piebalga».

«Strādāju piekto gadu, un mana sieva 11 gadus bez brīvam dienām,» raksta šīs saimniecības lopkopējs V. Cerus. «Kad prasām priekšsēdētājam, tad tas tikai atbild — jūs jau paši negribat!»

Protams, ka jautājumu iespējams apskatīt arī no citas puses. Piemēram — kā uzlabot lopkopēju sadzīves apstākļus. Bet tā jau ir ķēpāšanās, no kuras, kā redzams, viens otrs vadītājs sevi atbrīvo.

GROZA BUMBAS MEISTARS.

G. BĒRZIŅŠ

neesot piesista noteikumos paredzētā skārda plāksne — paskaidrojis gāzes atslēdznieks A. Zupāns. Notikusi visai asa vārdu apmaiņa. Sevišķi sikos paskaidrojumos gāzes meistars nav ielaiadies. Jo tādā gadījumā acimredzot nāktos runāt arī par to, kā nelaimīgā plītiņa savā laikā ir tikusi uzstādīta bez visām plāksnēm.

Paraugoties uz šo gadījumu ar optimistes acīm, Žigurei vajadzētu aiz prieka lēkt gaisā. Kā nekā viņa atbrīvoja no raizēm, kas saistītas ar gāzes lietošanas noteikumu ievērošanu, no maksāšanas, no krānu grozišanas un plītiņas uzturēšanas kārtībā. Bet nekā! Rezultātā sarūgtinājuma pilnas rindas redakcijai: «Tā tagad man ir jāiztiek ar aukstu zupu gan rītā, gan vakarā, jo no darba atgriežos 22-os. Neesmu jau arī tik jauna, man paliek dažī gadi līdz pensijai.»

Ka nepateicība ir pasaules alga, par to pārliecinājās arī Jelgavas rajona kolhoza «Druva» priekšsēdētāja b. A. Cata. Runa ir par elektrību, un ar to ir tāpat kā ar bītēm — nekad neko nevar droši zināt. Tāpēc, kā saka, labāk tālāk no grēka. Tomēr ne visi šo laimi pienācīgi prot novērtēt. Lūk, ko raksta S. Zariņa no Sidrabenes ciema:

«Kad atnācām, mums iedeva dzīvokli vecā mājā. Kolhoza valdes sēdē priekšsēdētājs laipni nosolījis, ka pēc pāris dienām būs elektrība. Nu jau no tās dienas pagājuši deviņi mēneši, bet elektrības joprojām nav...»

Elektriķi vispirms aizbildinājušies, ka neesot skaitītāja. Zariņa to nopirkusi pati. Sākušās citas runas — neesot vadu. Tā skaitītājs stāv, elektrības nav. «Gruti ar diviem maziem bērniem...» raksta vēstules autore.

Tagad, kad dienas kļuvušas garas, tik traki vairs nav. Turklāt — un tas noteikti ir jauzsver atkrit rūpes par elektrības maksājumiem. Ar strāvu

V. ARDASOVS

PAR KUKUĻIEM, BANĀNIEM UN PIKETIEM VAI KĀ PALĪDZĒT NIKARAGVIEŠU «KONTRĀM»

Reiz es pajautāju kādam Ņujorkas politiķim, kā tikt galā ar Nikaragvu.

— Liekas, tas ir kāds zellis no sanitārās pārvaldes, kurš iekāpās tiesā? — viņš piesardzīgi painteresējās.

— Nē taču. Tā ir valsts Centrālajā Amerikā, kur pie varas ir «sarkanie», — es viņu palabāju. — Ak jā, esmu par to lasījis.

— Bet vai jūs zināt, ka Nikaragva apdraud ASV nacionālo drošību? — es pajautāju.

Viņš zināja un pat atcerējās, ka prezidents kā drošības pasākumu apturējis banānu piegādes.

— Ne uz Nikaragvu, bet no Nikaragvas uz ASV, — es, lai novērstu pārpratumus, noprecizēju.

— Lai kā tur arī būtu bijis, — politiķis strupi atteica, — bet tas bija visai netālredzīgs solis, jo tam nesejoka atkritumu izgāztuvju piketēšana.

— Izgāztuvju?

— Paklausieties, — mans sarunas biedrs teica. — Prezidents saka: «Mēs vairs nepērkam banānus!» Brīnīšķīgi! Lai miljoni banānu sakrājas un pūst Nikaragvas ielās, bet, kad smirdoņa kļūst neciešama, iedzīvotāji paši sauku valdību pie atbildības par neprasmī vadīt valsti vai, pareizāk, par nespēju organizēt atkritumu izvešanu. Bet tie ir viens āķis, — politiķis kādu brīdi domāja, tad turpināja. — Prezidentam jānoliek pie izgāztuvēm piketi, lai nelautu izvest šos banānus.

— Jā, bet kādā veidā prezidents to var izdarīt?

— Vai jūs gribat sacīt, ka tur neviens nezina tik elementāru lietu kā, sacīsim, atkritumu novācēju arodbiedrības uzpirkšana?

— Kas var būt par to bezgodīgāks un pretīgāks? — es sašutu. — Vai gan jums nebūtu kauns par mūsu prezidentu, ja viņš sāktu demoralizēt arodbiedrības?

— Jā, tas, bez šaubām, ir netīrs paņēmieni, — paziņa piekrita. — Bet tai pašā laikā, kas nav noliedzams, ļoti iedarbīgs. Vai tad jūs neesat lasījis avīzēs, kā viena no mūsu visgodīgākajām elektropreču ražošanas korporācijām tika pie ļoti izdevīga kontrakta Filipīnās, samaksājusi daudzus miljonus lielu kukuli šīs valsts iepriekšējam galvam?

— Es necietīšu nekādu runāšanu par kukuliem, — es viņu bargi brīdināju.

— Tas nebūs gudri, — politiķis teica. — Protams, uzpirkšana ir zemiska lieta. Bet, manuprāt, labāk darīt to nekā ļaut Centrālajai izlūkošanas pārvaldei algot rīklurāvēju bandas, kuras neko citu nedara, kā tikai slepkavo lauku iedzīvotājus.

— Paklausieties! — es sašutu. — Izvēlieties izteicienus uzmanīgāk, kad runājat par brīvības cīņām.

— Manis pēc sauciet viņus kaut vai par tikumības paraugu, kā mūsu tēvus valsts dibinātājus! — politiķis norūca. — Pāršķirstiet visu vārdnīcu, būtība tāpēc nemainīsies — viņi ir nekur nederīgi karotāji. Un ko tad ierosina prezidents tagad, pēc tam, kad pilnīgi bez jēgas piešķīra viņiem ne vienu vien simtu miljonu? Uzdāvināt vēl simt miljonus!

— Jūs gribat teikt, ka mums viņi būs jāpērķ atkal un atkal no jauna?

— Par draudzību politikā ir jāmaksā, — viņš teica.

Ar vienu sitienu Briseles kalpotājs Jozefs Talengi kļuva bagāts. Kad abi viņa jaunie kalmiņi, fanātiski popmūzikas cienītāji, par spīti protestiem reiz darbināja savu magnetofonu arī pēc pusnakts, Jozefu pārņēma dusmas. Viņš gāza ar āmuru pa sienu. Pēkšņi viņam pie kājām nokrita divi kļēģeļi un sienas spraugā kļuva redzama kastīte, kas bija pilna ar vecu zelta naudu.

Kanādā visi pastnieki tagad tiek apgādāti ar lietussargiem, kas atveras ar lielu blīkšķi. Tie ir domāti suņu baidīšanai. Šis ierocis viņiem ir nepieciešams, jo 1984. gadā Kanādā suņi sakoduši 870 pastniekus.

Derbīširas grāfistē (Anglijā) iznākošā avīze «First the Good News» («Vispirms labās ziņas») bija spiesta atkāpties no sava principa sniegt saviem lasītājiem tikai patīkamu informāciju. Pēc triju gadu nikuļošanas avīze paziņoja saviem 3500 abonentiem, ka tā ir bankrotējusi.

Kāds Čīries kantona (Šveicē) skolnieks ir apbalvots kā 1985. gada sekmīgākais pelu ķērējs. Viņš noķēris 274 grauzējus, tādējādi uzlabodams savu personīgo finansiālo stāvokli. Ciema padome par katru noķertu peli maksā 2 frankus.

Misūri štatā (ASV) publisko bibliotēku klienti, kas patapinātās grāmatas nebūs atdevuši 60 dienas pēc noteiktā termiņa, turpmāk tiks sodīti ar cietuma sodu līdz 5 gadiem vai naudas sodu līdz 5000 dolāru. Kanzasitijas publiskajā bibliotēkā 1984. gadā piesavināts 27 000 grāmatu un brošūru 250 000 dolāru vērtībā.

Kāds Parīzes teātris uzved lugu «Lauku triloģija par liellopiem». Tajā darbojas 12 aitas, cūka, gov, zirgs, suns un trīs aktieri. Visvairāk apļausu gūst cūka Bibi.

Pēc Parīzes sabiedriskā transporta pārvaldes aprēķiniem katru dienu pa pazemes dzelzceļa līnijām ceļo aptuveni 400 000 bezbiļetnieku, t. i., 10% no visiem pasažieriem. Tādējādi pilsētai tiek nodarīti zaudējumi 200 milj. franku apmērā gadā.

Kādal Bonnas (VFR) tiesai bija jāizspriež, kam pieder papagailis Koko. Putns bija pirms trim gadiem atļidojis pie pašreizējās īpašnieces, bet kāda 300 m tālāk dzīvojoša sieviete apgalvoja, ka putns piederot viņai, un uzrādīja tiesas kungiem arī viņa fotogrāfijas. Tiesneši tomēr uzskatīja, ka pierādījumi nav pietiekami, un prasīja parādīt papagaili. Kad Koko lieliski atdarināja sūdzētās runas, justīcija lika atdot putnu viņa pālesajai īpašniecei.

Savā sprediķī Rietumberlinē ASV astronauts Čārlzs Džūks apgalvoja, ka izbījušais Gvatemalas diktators Rioss Monts, uz kura sirdsapziņas ir tūkstošiem cilvēku dzīvību, esot brīnīšķīgs dzeļa vīrs.

Losandželosā (Kalifornijā, ASV) zaglis kādam pilsonim izrāva kabatas portfeli. Apzagtais reaģēja ziibenīgi. Viņš izrāva zagļa kabatas portfeli. Tajā atradās 33 dolāri un dokumenti ar īpašnieka vārdu un adresi.

Apctietināts Neapoles (Itālijā) drēbnieks Benito Romano. Viņš bija šuvīvis noziedznieku vajadzībām policistu uniformas, ko viņi uzvilka, kad devās savās «operācijās».

Francijā kāds biznesmenis laidis pārdošanā kārbas ar putekļiem. Tie ir domāti klientiem, kuri mīl pacienāt savus vīlus ar vecu vīnu. Putekļi, ar kuriem jāapber pudeles, palīdzēs radīt ilūziju, ka vīns tiešām ir vecs.

Šajā numurā karikatūru tēmas izdomājuši Valerians Ardašovs, Gunārs Bērziņš, Jānis Brīķis, Armīns Lejliņš, Imants Melgailis, Uģis Mežavilks, Adrians Mukāns, Igors Palkovs, Mirdza Ramane, Edvards Rusmanis, Tamāra Sergijenko, Juris Šabarovs un Andrejs Vīte.

RACORACEVS

«Stāržel», Sofija

Pašportrets.

«Stariel», Sofija

— Jūs vaicājat, vai es varēšu uzturēt jūsu meitu! Ar jūsu līdzekļiem šis jautājums nedrīkstētu jūs uztraukt!

«Weekend», Londona

«Eulenspiegel», Berlīne

«Palantea», Havana

— Bezdarba problēmu var atrisināt ļoti vienkārši. Vajag tikai mums nodrošināt apstākļus, ka mēs atkal varētu turēt daudz kalpu, kādreiz viņiem maksāja tik maz!

«Punch», Londona

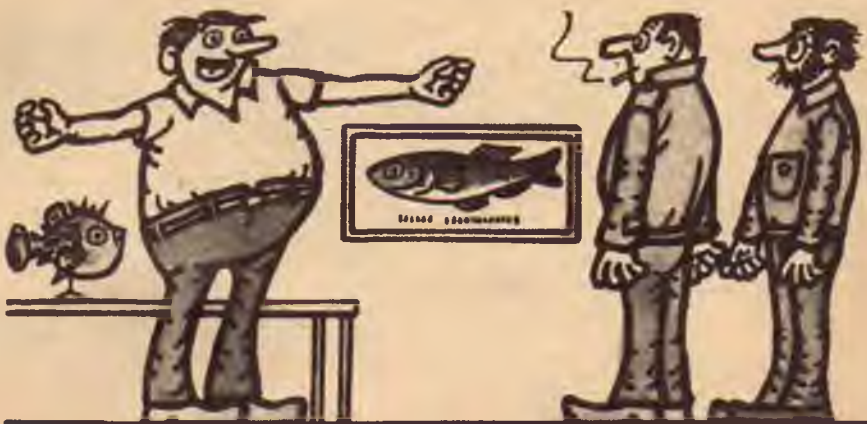
— Viņam ir mazvērtības komplekss...

«Punch», Londona

— Vīrs vēl nav izlēmis, kur mēs brauksim šogad!

«Stern», Hamburga

— Kāda zivs! Es jums rādu, cik liela bija esma, uz kuru to noķēra!

«Dikobraz», Prāga

R e d a k c i j a s k o l ē ģ i j a: I. Palkovs (galv. redaktors), H. Grundulis, A. Ivanovskis, O. Mačs, S. Matisāns, E. Ošs, E. Rusmanis (galvenais māksl. redaktors), A. Sondors (atb. sekretārs), A. Vite (galv. red. vietnieks). Tehniskais redaktors M. Survelis. LKP CK izdevniecība, 226081, Rīgā, Balasta dambī 3. Laikraksta «Cīņa» izdevums. Redakcijas adrese: 226081, Rīga-81, ab. k. 19. Preses namā, Balasta dambī 3. Telefoni: galvenā redaktora vietniekam — 463872, atbildīgajam sekretāram — 460331, vēstuļu daļai — 469568.

Nodots salikšanai 21.05.86. Parakstīts iespiešanai 09.06.86. JT 00587. Formāts 70X100/8. Ofseta tehnika. 2,58 uzsk. iespiedl., 3,63 izd. l. Metiens 120 000 eks. Pasūt. Nr. 511. Iespiests Latvijas KP CK izdevniecības tipogrāfijā, 226081, Rīgā, Balasta dambī 3.

Журнал сатиры и юмора «Дадзис» (Чертополох). Выходит 2 раза в месяц на латышском языке. Издательство ЦК КП Латвии. 226081, г. Рига, Баласта дамбис, 3. Адрес редакции: 226081, Рига-81, аб. я. 19. Дом печати, Баласта дамбис, 3. Отпечатано в типографии Издательства ЦК КП Латвии, 226081, г. Рига, Баласта дамбис, 3.

